

Ökumenikus fohász október hőseiért

Emlékművet avattak a szentesiek

Nemcsak a forradalom hősei öregedtek meg, hanem a hóhérok is – állította Zöldi László újságíró. Rácz Sándor, az 1956-os munkástanács elnöke szerint nem azon az úton halad az ország, amelyet 45 évvel ezelőtt kijelöltek a forradalmárok. Nagy dolognak nevezte a vasárnap ünnepségen, hogy a szentesiek közadakozásból állítottak emlékművet október hőseinek tiszteletére.

A hála koszorúja a közadakozásból készült emlékművön. (Fotó: Miskolczi Róbert)

Közvetlenül a rendszer-változás után még bátor tettek számított egy kopjafát elhelyezni a szentesi református nagytemplom mellé. Harmati István, a Magyar Út Körök mozgalom helyi csoportjának képviselője szerint ma nem kellett következményektől tartani, amikor közadakozásra kérték az embereket az emlékmű elkészítésére. Az 1956-os forradalom hősei tiszteletére emelt oszlop vasárnapi avató ünnepségen Veréb László plébános arra utalt, hogy ez az alkotás mostantól azokat az embereket szimbolizálja, akik az életüket adták a szabadságért. Kovács Péter református lelkész szerint bátorítást tudhatnánk a forradalmároktól, mert ők a kilátástalannak tűnő helyzetben is felemelt fejjel küzdöttek. Hozzátette: amíg emlékezünk rájuk, addig van reménye e nemzetenek.

Zöldi László, a Szentesről elszármazott újságíró elmondta: 1956 októberének hőseit nem övezi akkori tisztelet, mint az 1848–49-es forradalom és szabadságharc résztvevőit. Kitért arra, hogy a fővárosban még mindig ott

van „a felszabadító szovjet katonák emlékműve”, a közgazdasági egyetemen pedig Marx Károly szobra. Az utóbbiról megkérdezte Zöldi, hogy miért nem viszik el onnan, mire azt a választ kapta: Marx jó közgazdász volt. Szerinte akkor adjuk vissza 1956 tisztességét, ha új nemezedék tárja fel a történetét. Arra figyelmeztetett, hogy nemcsak az októberi hősök öregedtek meg, hanem az akkori hóhérok is.

Rácz Sándor, az 1956-os munkástanács elnöke nagyra értékelte, hogy a szentesiek emlékművet állítottak az évforduló alkalmából. A forradalmat senki sem tudja kitörölni a lelkéből, még akkor sem, ha – mint fogalmazott – ő nincs divatban a mai Magyarországon. „A politika nem szeret, de én se szeretek dörgölni” – hangoztatta. Meggyőződése: a kis nemzetek képesek „kicsiholni magukból az emberi értéke-

ket, amik nélkül nem szabad élni”. Állítása szerint 1956-ban az egész emberiséget kellett megmenteni a kommunizmus veszélyétől. Ezt a forradalom elérte, és felmutatott egy járható utat. Amikor megjelölt utat a mai generáció nem fogadja el. „Az igazságnak lassú az útja, de bejár minden zugot” – mondta. Elítélte azt a gyakorlatot, miszerint a hatalom a fegyverhez nyúl a XXI. században. Hozzátette: az

1956-os forradalom volt az utolsó a világon, amelyet nem számító gépekkel vezéreltek.

Rácz Sándor csodának tartja, hogy a forradalom résztvevője lehetett. Olyan emberi tartást adott társainak és neki, hogy a börtönben sem tudták őket megtörni. „Érdemes magyarnak maradni minden helyzetben” – hangoztatta az emlékmű megkoszorúzására.

Balászi Irén

Elismerések APEH-dolgozóknak

Munkatársunktól

Kiemelkedő szakmai tevékenységükért miniszteri kitüntetésben részesült az Adó- és Pénzügyi Ellenőrzési Hivatal Csongrád Megyei Igazgatóságának két munkatársa. Az 1956. évi forradalom és szabadságharc kezdete, valamint a Magyar Köztársaság kikiáltásának évfordulója alkalmá-

ból miniszteri elismerő oklevelet kapott Molnár István osztályvezető, Szankáné Boros Lenke jogász pedig elismerő emléklap kitüntetésben részesült.

Az APEH céljainak eredményes megvalósításában végzett munkájáért Bezzerédj István-díjat kapott Kerekes Sándorné címzetes főmunka-

társ, Rákóczi Györgyné főmunkatárs, Varga Miklósné revizor, Wolf Mária osztályvezető és Papp István igazgató. Kiemelkedő szakmai ismeretei elismerésül közigazgatási főtanácsadó címet kapott Pakai Andrásné igazgatóhelyettes, közigazgatási tanácsadó címet kapott Csajkás Éva osztályvezető, címzetes ve-

zető-főtanácsos címet kapott Gonda Andrásné főrevizor, címzetes főtanácsos címet kaptak: Frankóné Tar Anikó jogtanácsos és Ruzsa Mónika revizor, címzetes főmunkatárs címet kaptak: Csányi Gábor főelőadó, Csernus Andrásné főelőadó, Fodor Zita főelőadó, Gulyás László revizor és Komócsin Sándorné főelőadó.

Az igazgatóság érdekében tartósan magas színvonalon végzett tevékenységéért igazgatói dicséretben részesült: Csurgó Edit igazgatóhelyettes, Kovács Jánosné főrevizor, Kövecsné Mészáros Anikó revizor, Makra Józsefné főelőadó, Tanács Aranka jogász és Tóth László osztályvezető.

Megoldódott az ópusztaszeri hantháziak gondja

Akik más földjén laktak

Egy hónapja tudták meg Ópusztaszer egyik külterületi majorjának lakói, hogy a házaik alatti földterület nem az övéké. A mintegy 8 hektárt ugyanis egy magánüzem vásárolta meg 1996-ban a Dóci Tsz jogutódjától. A község képviselő-testülete ezt követően döntött a földingatlan megvételéről, illetve az ott lévő ivóvízkút felújításáról.

– Az egykori ópusztaszeri Pallavicini grófi birtokon dolgozó cselédek leszármazottai élnek ma a hantházi majorban. A 32 család számára azonban évek óta nem tudunk garantáltan jó ivóvizet biztosítani, pedig ez kötelező önkormányzati feladat. Ennek kapcsán jutott tudomásunkra, hogy 3-4 helybelin kívül a többiek háza, valamint az önkormányzati vízmű is olyan területen áll, amelyik egy magánüzem tulajdonában van

– magyarázta az előzményeket Makra József polgármester, miközben útban voltunk a hantháziaknak meghirdetett lakossági fórumra. Így a külső szemlélő számára is érthető volt, hogy a közösségi szintre nem számító élelmiszerbolt előtti asztalok mellett már sokan várták az ügyvel kapcsolatos legfrissebb híreket.

– Szerencsére jó hírrel érkezünk – kezdte a nagy érdeklődéssel kísért tájékoztatót a polgármester. – Nem kell aggódniuk, a jövőben fel sem merülhet, hogy bárki kényszerítheti magukat házaik elhagyására. A terület 500

ezer forintért az önkormányzat tulajdonába került. Igaz, kényser szűlt ebből a döntést – tette hozzá Makra József –, mivel a testület álláspontja az volt, hogy végre fel kell újítani az itteni kis vízművet. Ekkor derült ki, hogy magán-személy a föld tulajdonosa. Az ingatlanon viszont annak ellenére sem lett volna cél-szerű beruházást végezni, hogy a kút mindvégig Ópusztaszer község tulajdonában volt és van ma is. Az adásvételi szerződés aláírásával viszont minden akadály elhárult, a héten már megkezdődik a kút műszaki korszerűsítése is.

A polgármester szavait elégedettséggel fogadták a résztvevők. Matuszka Istvánné, Piraska néni pedig hozzátette: sok évtizede kötődik Hantházához, hiszen 1920-ban itt született. Rághondolni is rettenetes volt, hogy öreg napjaikban esetleg máshová kell költözniük.

– De akár fedél nélkül is maradhattunk volna – vette át a szót Jenei Jánosné, Maris néni. – Milyen pénzéből vetünk volna másik házat? Ezért örülünk, hogy az önkormányzat végre odafigyelt a mi gondjainkra is.

Egy ilyen kis külterületi közösség helyzete sohasem könnyű, véli Barakonyi István, akinek nagyszülei is az uradalomban dolgoztak. És nem csak az édesanyja, de ő is itt született. Elmondta: úgy élnek, mint egy nagy család. Mindenki odafigyel a másik portájára is. Ha kell, segítenek egymásnak. Mihály Istvánné és Gémes Józsefné is megerősítette szavait. Ezért ragaszkodnak ehhez a helyhez, mondták. Emlékek sora köti ide őket és napjainkra már sokat javult az ellátás is. Marika, a boltos ugyanis mindent meghozat, amire szükségük lehet. A boltból lehet telefonálni és ha valami gond van a telepen, első útja mindenkinek ide vezet.

N. Rácz Judit

Szónoksorsok

Holnap október 23-a, nemzeti ünnep. Évtizedekig elképzelhetetlen volt, hogy ezekből a szavakból valaha is mondat kerekedhet Magyarországon, ma meg egyszerűen így regisztráljuk, piros betűs nap következik a naptárban. Megszoktuk már. Mint ahogy a szabadságot is.

Nem irigylem a mai szónokokat, nehéz olyat mondaniuk, hogy az emberek felkapják fejüket valamelyik mondatukra. Beszédeiknek, bejelentéseiknek nincsen már tépje, következménye, mivel az idők sem sorsfordítók. Így a szónokokkal, bejelentőkkel sem történik semmi a világon. Jobb hát ilyenkor korábbi „beszélyekre” emlékezni. Nekem mindig Nagy Imre november 4-i rádiószózatára ugrik be először, melyet nyilván a Szabad Európa rádió emlékműsoraiból sikerült megismernem, anno. „...Csapataink harcban állnak, a kormány a helyén...” – ma már sokan jópofa szólásként használják a mártír miniszterelnök szavait, anélkül, hogy tudnák, kiül is származik, s milyen történelmi szituációban hangzott el. Nagy Imre forradalmi helytállását a moszkovita Kádár-rezsim halállal, jelöletlen sírgödörrel, s három évtizedes agyonhallgatással jutalmazta.

A többi emlékezőes megszólalások már a következő forradalmi esztendőből, 1989-ből jutnak az eszembe. Előbb Pozsgay Imrét, aki a párt vezető testületének progresszívabb tagjaként, kihasználva a lélektani pillanatot – Gorbacsovék már elengedték a gyepőt, Grósz Károly főtitkár meg éppen Amerikában tartózkodott –, ötvenhatot népfelkelésnek nevezte. A történelem ennyi szerepet szánt még Pozsgaynak, semmi többet. Pedig de szeretett volna köztársasági elnök lenni... A történelem osztott még lapot ebben az évben Szűrös Mátyásnak is, aki ideiglenes köztársasági elnökként október 23-án kikiáltotta a köztársaságot. Fogalmam sincs, miről beszélt, a mindenkori pártelit tagjaként ekkor órára már a kutya sem volt kíváncsi. Elfoglalta megérdemelt helyét a történelem sülyesztőjében.

1989 legemlékezőesebb napja kétségkívül június 16-a, amikor Nagy Imrét és mártírújsáit újratemették. A szónokok között felbukkant egy kicsit chegue-varás, kicsit petőfi külső fiatalember, aki azt mondta: meg kell kezdeni a tárgyalásokat a szovjet csapatok kivonulásáról! Megrándult az arcizma a temetésen asszisztáló aktuálpolitikusoknak, vibrált a levegő a koporsók körül. Két év és három nap múlva az utolsó szovjet katona is elhagyta Magyarország területét.

A fiatalember azóta megnyíratkozott, megborotválkozott, öltönybe bújt, nyakkendő közt, s ma ő Magyarország miniszterelnöke. Orbán Viktorhoz kegyes volt a magyar történelmi sors.

Közben persze egészen beteljesült az ötvenhatos álom: tárgyalások után, jogi eszközökkel, szabad választásokkal győzött a forradalom.

A következő figyelemre méltó beszéd alighanem az lesz, amikor az éppen regnáló miniszterelnök bejelent majd: Magyarország máttól tagja az Európai Uniónak.

Aztán megint jöhetnek az unalmas ünnepi beszédek, nem túl izgalmas bejelentések. Tényleg nehéz újat mondani arról, ami természetes. A szabadságra gondolok.

Négy cég maradt versenyben

Ady téri építkezések

Négy építőipari cég, három budapesti és egy székesfehérvári maradt versenyben az Ady tér beépítésére kiírt pályázaton. A vállalatoknak december elejéig kell ajánlatot tenniük. A győztesnek legkésőbb 2004. június 30-ig be kell fejeznie a 7 milliárd 500 millió forintos beruházást.

Mint arról korábban beszámoltunk, a Szegei Tudományegyetem augusztusban nyílt előmunkálatos közbeszerzési eljárás híradta a 22 ezer négyzetméteres Ady téri tanulmányi és információs központ, valamint a mélygarázs felépítésére. A pályázatra hét cég jelentkezett: a Magyar Építő Rt., a BAUCONT Építőipari Rt., a Strabag Építő Rt., a Bau-system Építőipari Kft., a Zalai Általános Építési Vállalkozó Rt., valamint egy konzorcium, amelynek tagja volt a KÉSZ Kft., a Kipter Rt. és a Középpület-építő Rt. Az in-

Sz. C. Sz.